

**UCHWAŁA NR XXII/432/2016
RADY MIEJSKIEJ W ELBLĄGU**

z dnia 29 grudnia 2016 r.

**w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
w Elblągu na lata 2017-2021"**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 446) i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 224), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Elblągu na lata 2017-2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Elbląg.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Elblągu

Marek Pruszek

Gminny program przeciwdziałania narkomanii w Elblągu na lata 2017-2021

I. Wprowadzenie

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) Narkomania to stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych, w wyniku czego może powstać uzależnienie. Narkomania jest zwykle wynikiem wielorakiego zażywania środka uzależniającego, jedynie wyjątkowo, np. przy zażyciu kokainy czy heroiny, rozwija się po jednorazowej dawce. Mówiąc o stosowaniu środków psychoaktywnych, możemy mieć na myśli różne grupy użytkowników, w zależności od częstotliwości stosowania rozmaitych środków, czy też w zależności od wchodzenia w poszczególne fazy uzależnienia.

- Okazjonalne używanie narkotyków- eksperymentowanie, zażywanie sporadyczne, przy okazji np. imprezy, które nie doprowadziło jeszcze do trwałego uzależnienia.
- Problemowe używanie narkotyków- jest rozumiane jako długotrwałe używanie narkotyków (substancji nielegalnych), które powoduje u osoby używającej poważne problemy natury zdrowotnej i społecznej.

Zjawisko narkomanii jest jednym z najpoważniejszych problemów społecznych ostatnich lat, niosącym za sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, zwłaszcza w kontekście chorób zakaźnych, tj. HIV, zakażenie wirusem żółtaczki typu B i C, infekcje przenoszone drogą płciową, gruźlica.

Narkomania niesie za sobą wiele negatywnych skutków, takich jak: ubóstwo, bezrobocie, przestępczość, prostytutka, przemoc, bezdomność, hazard, alkoholizm. Stąd wynika konieczność podejmowania działań profilaktycznych i edukacyjnych, skierowanych przede wszystkim do młodych ludzi. Bo to wśród młodzieży panuje błędny pogląd, że krótkotrwałe i incydentalne zażywanie narkotyków nie jest szkodliwe dla zdrowia i nie prowadzi do uzależnienia.

Bardzo ważne w procesie profilaktyki i edukacji młodych ludzi jest współdziałanie wszystkich środowisk na rzecz przeciwdziałania narkomanii.

II. Diagnoza problemów narkomanii

1. Dane ogólnopolskie

W ramach międzynarodowego projektu ESPAD wiosną 2015 roku zrealizowano audytoryjne badania ankietowe na próbie reprezentatywnej uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18 lat) naszego kraju. Próba ogólnopolska liczyła 3526 uczniów trzecich klas szkół gimnazjalnych oraz 2770 uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych.

Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, ale także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie, ułokowanych zarówno po stronie popytu na substancje, jak i ich podaży.

Wyniki badań wskazują na znacznie niższy poziom rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych, niż legalnych. Większość badanych nigdy po substancje nielegalne nie sięgała. Wśród tych, którzy mają za sobą takie doświadczenia większość stanowią osoby, które co najwyżej eksperymentowały z marihuaną lub haszyszem. Chociaż raz w ciągu całego życia używało tych substancji 24,3% młodszych uczniów i 37,3% starszych uczniów. Na drugim miejscu pod względem rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych wśród uczniów gimnazjów jest amfetamina (ok. 4,6%) wśród uczniów gimnazjów i 8,3% wśród uczniów szkół wyższego poziomu.

Aktualne, okazjonalne używania substancji nielegalnych, czego wskaźnikiem jest używanie w czasie ostatnich 12 miesięcy, także stawia przetwory konopi na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia. W klasach trzecich gimnazjów używa tego środka ponad 19,2% uczniów, w klasach drugich szkół ponadgimnazjalnych 31,5%. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem 10,3% uczniów klas trzecich gimnazjów i 15,4% uczniów klas drugich szkół ponadgimnazjalnych używało marihuany lub haszyszu.

Zarówno eksperymentowanie z substancjami nielegalnymi, jak ich okazjonalne używanie jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt. Do problemowych użytkowników przetworów konopi zidentyfikowanych przy pomocy testu przesiewowego zaliczyć można 7,0% gimnazjalistów oraz 7,6% uczniów starszych.

Rozpowszechnienie używania „dopalaczy” jest niższe niż przetworów konopi. Wśród gimnazjalistów 10,3% a wśród starszych uczniów 12,6% używało kiedykolwiek tych substancji. Odsetek gimnazjalistów, którzy sięgali po „dopalacze” w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem wyniósł 4,3%, w starszej grupie takich uczniów było 3,0%. Używanie „dopalaczy” jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt.

Większość młodzieży jest dobrze zorientowana w zakresie ryzyka szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. O stopniu ryzyka, według ocen respondentów, decyduje bardziej nasilenie używania niż rodzaj substancji.

Oczekiwania wobec marihuany i haszyszu formułowane przez młodzież szkolną odwołują się w większym stopniu do pozytywnych konsekwencji niż ewentualnych szkód.

Podsumowanie wyników:

- Rozpowszechnienie używania substancji nielegalnych jest znaczne, chociaż o wiele niższe niż legalnych- spośród substancji nielegalnych najbardziej rozpowszechnione są przetwory konopi.
- Zahamowaniu uległ trend wzrostowy rozpowszechnienia używania przetworów konopi.
- Nastąpił spadek dostępności przetworów konopi wedle opinii gimnazjalistów i lekki wzrost według oceny starszej młodzieży.
- Nie odnotowano wzrostu rozpowszechniania używania dopalaczy w stosunku do 2011r.

Państwowa Inspekcja Sanitarna na bieżąco monitoruje przypadki wytwarzania lub wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Właściwi państwowi inspektorzy sanitarni pozyskują informacje o obrocie środkami zastępczymi we własnym zakresie lub otrzymują informacje od służb takich jak Policja, Służba Celna, Straż Miejska, Urzędy Skarbowe.

Na szczeblu centralnym, Główny Inspektorat Sanitarny koordynuje działania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Współpracuje z innymi organami centralnymi opierając się m.in. na zapisach porozumienia z dnia 26.10.2011 r. pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym, Szefem Służby Celnej, Komendantem Głównym Policji, Głównym Inspektorem Farmaceutycznym.

Główny Inspektorat Sanitarny monitoruje Internet w celu szacowania skali zjawiska oraz walki z handlem środkami zastępczymi w sieci. Główny Inspektor Sanitarny składa doniesienia do organów ścigania w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa poprzez sprzedaż oraz reklamę w Internecie środków zastępczych. GIS zbiera informacje dotyczące nowo pojawiających się substancji psychoaktywnych oraz podaje do publicznej wiadomości decyzje właściwych państwowych inspektorów sanitarnych wydane w ramach nadzoru nad środkami zastępczymi.

Kontrole Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Rok	Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba zabezpieczonych opakowań produktów	Liczba pobranych próbek	Liczba podmiotów oferujących w sprzedaży środki zastępcze	Kwota nałożonych kar	Liczba zawiadomień skierowanych do organów ścigania
2012	548	16 141	443	103	495 000	43
2013	779	28 402	1448	134	10 669 370	71
2014	651	52 714	1630	204	14 007 100	79

2015	1425	73 295	2590	224	25 128 000	135
Razem	3 403	170 552	6 471	665	50 299 470	328

Źródło: Raporty Państwowej Inspekcji Sanitarnej

W latach 2012-2015 państwowa inspekcja sanitarna przeprowadziła 3 403 kontrole, ujawniła 665 punktów sprzedaży dopalaczy i zakwestionowała ponad 170 tys. produktów. Nałożyła też kary pieniężne w wysokości łącznie ponad 50 mln zł. i skierowała 328 spraw do organów ścigania, z których część zakończyła się wyrokami skazującymi.

Pracownicy inspekcji sanitarnej w całym kraju prowadzą szereg akcji profilaktycznych, polegających na szkoleniach, warsztatach, spotkaniach i konferencjach, w których biorą udział m.in. uczniowie, nauczyciele, rodzice, funkcjonariusze różnych służb. Wśród działań podejmowanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, należy wymienić działania o charakterze edukacyjno-informacyjnym, tj. np. kampania „Stop dopalaczom” z użyciem mobilnych punktów edukacyjnych, m.in. na Przystanku Woodstock, informacje o charakterze edukacyjno-informacyjnym umieszczane na stronach internetowych, wywiady tematyczne dla lokalnych mediów, konferencje, szkolenia, narady, warsztaty, festyny, spektakle organizowane we współpracy między innymi z Policją, Strażą Miejską, Służbą Celną, Strażą Graniczną, kuratoriami oświaty, starostwami powiatowymi, organizacjami pozarządowymi. Prowadzone były także kampanie m.in. podczas dożynek, konferencji naukowych, festiwali muzycznych itp.

Pracownicy Powiatowych Stacji Sanitarно-Epidemiologicznych w ramach szeroko prowadzonej profilaktyki informowali o szkodliwości „dopalaczy” osoby przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w zakładach karnych. Działania profilaktyczne skierowano szczególnie do potencjalnych nabywców środków zastępczych (tj. głównie do dzieci i młodzieży), a także do rodziców, nauczycieli czy przedstawicieli władz samorządowych.

Departament Nadzoru nad Środkami Zastępczymi, jak również stacje sanitarно-epidemiologiczne przygotowały i dystrybuowały materiały związane z profilaktyką, m.in. ulotki, plakaty jak również przeprowadzono szereg kampanii w mediach oraz podczas różnego typu zgromadzeń publicznych.

2. Dane lokalne

Elbląg na mapie gospodarczej kraju znany jest, jako liczący się ośrodek gospodarczy i kulturalny, atrakcyjnie położony w układach komunikacyjnych o znaczeniu międzynarodowym i krajowym, liczy 121 642 mieszkańców (dane GUS na koniec 2015 roku). Jest jednym z trzech największych miast w województwie warmińsko-mazurskim.

Przykre doświadczenia związane z narkotykami to najczęściej wdawanie się w bójki, uleganie wypadkom, uszkodzenia ciała, poważne problemy z rodzicami lub przyjaciółmi, gorsze wyniki w nauce. Uzależnienia mają ścisły związek z popełnianiem czynów zabronionych oraz łamaniem norm społecznych i prawnych. Dzięki raportom realizatorów programu można rozpoznać rozmiar problemów narkotykowych w naszym mieście.

Przestępstwa z naruszenia ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii na terenie miasta Elbląga na przełomie ostatnich lat.

Rok	Ogółem stwierdzone przestępstwa	Czyny popełnione przez nieletnich	Podejrzani ogółem	Podejrzani nieletni
2012	427	90	139	26
2013	261	24	116	8
2014	278	15	133	6
2015	160	2	126	2
Razem	1 126	131	514	42

Dane na podstawie Biuletynu KWP w Olsztynie

W latach 2012-2015 na terenie miasta Elbląga stwierdzono ogółem 1126 przestępstw z naruszenia ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, w tym 131 czynów popełnionych przez osoby nieletnie.

Komenda Miejska Policji w Elblągu prowadzi działania związane z nieprzestrzeganiem Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Wraz ze wzrostem ogólnego zagrożenia wpływającego z rozpowszechniania się uzależnienia młodzieży od różnorodnych środków podejmowane są działania prewencyjne na różnych poziomach organizacji życia społecznego.

W Elblągu działają dwie poradnie: NZOZ Młodzieżowy Ośrodek Terapeutyczny KARAN „Dom Zacheusza” i Stowarzyszenie MONAR Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień, oferując pomoc osobom z zakresu terapii uzależnień. Profilaktykę uzależnień na zlecenie Gminy Miasto Elbląg realizują także organizacje pozarządowe, prowadząc działalność konsultacyjno – informacyjną i poradniczą we wszystkich obszarach uzależnień (narkomania, alkohol).

**Liczba osób korzystających z terapii oraz działań terapeutycznych,
konsultacyjno-informacyjnych i poradnictwa na terenie Miasta Elbląga.**

Rok	Poradnie Terapii Odwykowej		Działania realizowane przez instytucje miejskie i organizacje pozarządowe		Łącznie
	Osoby dorosłe	Osoby nieletnie	Osoby dorosłe	Osoby nieletnie	
2012	1318	77	2047	25	3467
2013	1427	106	1985	22	3540
2014	1319	151	1780	75	3325
2015	1646	84	1955	142	3827
2016 30.IX	1369	76	878	18	2341
Razem:	7 079	494	8 645	282	16 500

Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Poradni i organizacji pozarządowych

W latach 2012-2016 (do 30.09) z terapii uzależnień w obu elbląskich poradniach terapii odwykowej skorzystało 7 079 osób dorosłych oraz 494 osoby nieletnie, natomiast z innych działań realizowanych przez instytucje miejskie i organizacje pozarządowe skorzystało 8 645 osób dorosłych oraz 282 osoby nieletnie.

III. Realizacja Programu za lata 2012-2016

W Elblągu od wielu lat podejmowano działania profilaktyczne w zakresie zapobiegania narkomanii. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012-2016 przyjęty Uchwałą Nr XVIII/477/2012 z dnia 23.10.2012 r. był kontynuacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2008-2010 przyjętego Uchwałą Nr XIV/261/2008 z dnia 24.04.2008r.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012-2016 realizowany był zgodnie z założeniami zawartymi w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o Przeciwdziałaniu Narkomanii.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Elblągu na lata 2012-2016 realizowany był w szerokim zakresie, obejmował działania ujęte we wszystkich celach Programu skierowane głównie do dzieci i młodzieży. Szczególny nacisk położony był na działania profilaktyczne, mające na celu zmniejszenie zapotrzebowania na narkotyki i ograniczenie ich dostępności oraz zwiększenie świadomości społecznej nt. problemów związanych z używaniem narkotyków i możliwości zapobiegania narkomanii.

Program realizowany był we współpracy ze Stowarzyszeniem Katolicki Ruch Antynarkotyczny „KARAN” w Elblągu, Stowarzyszeniem „MONAR” w Elblągu, Komendą Miejską Policji w Elblągu, Strażą Miejską w Elblągu, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Elblągu i Departamentami Urzędu Miejskiego w Elblągu.

W elbląskich szkołach i placówkach oświatowo-wychowawczych kontynuowano szereg programów profilaktycznych dot. zapobiegania narkomanii, adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli. Celem podejmowanych działań było zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym wśród młodzieży gimnazjalnej, w tym głównie przeciwdziałanie zażywaniu substancji psychoaktywnych przez uczniów.

W celu podnoszenia świadomości dzieci, młodzieży i rodziców nt. zagrożeń wynikających z sięgania po narkotyki, zachowań ryzykownych prowadzących do uzależnień prowadzone były warsztaty dla dzieci i młodzieży z zakresu profilaktyki.

Policjanci Komendy Miejskiej Policji wraz z pracownikami Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej kontynuują program prewencyjno edukacyjny pod nazwą „Dopalacze- Oferta Śmierci”. Celem głównym tego przedsięwzięcia jest długofalowy proces edukacji społecznej, w szczególności dzieci i młodzieży oraz rodziców i nauczycieli w zakresie zagrożeń związanych przyjmowaniem środków zastępczych oraz zakresem odpowiedzialności prawnej i karnej wynikającej z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Elbląskie poradnie psychologiczno-pedagogiczne prowadziły działania profilaktyczne dla różnych grup odbiorców, ukierunkowane na profilaktykę problemową. Również udzielana była pomoc psychologiczno-pedagogiczna dzieciom korzystającym ze świetlic socjoterapeutycznych oraz ich rodzinom.

W celu promowania zdrowego stylu życia, bez narkotyków- organizowane były konferencje na tematy związane z używaniem narkotyków, omawiane były możliwości zapobiegania narkomanii.

IV. Założenia do Programu na lata 2017-2021

„Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2021” jest kontynuacją dotychczas podejmowanych działań profilaktycznych i edukacyjnych prowadzonych w naszym mieście od szeregu lat, uwzględnia również kierunki i rodzaje zadań, które wynikają z Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Ponadto Program uwzględnia cele operacyjne, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii. Realizacja zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii, stanowiącego część strategii miasta w zakresie problemów społecznych. Program uchwalany jest przez radę gminy na okres pięciu lat.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychologicznej i prawnej;
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów;
5. Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowania ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

1. Kierunki Programu

Realizacja Programu zakłada wdrażanie przedsięwzięć edukacyjno-profilaktycznych oraz podejmowanie działań mających na celu aktywizację społeczną w zakresie przeciwdziałania występującym aktualnie zagrożeniom. Przyczyn występowania zjawiska narkomanii należy szukać przede wszystkim w czynnikach społecznych, takich jak bezrobocie, brak środków do życia, nieumiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Wśród młodzieży przyczynami zjawiska narkomanii należy szukać w sferze psychicznej, młodzi ludzie sięgają po narkotyki z ciekawości, z chęci zaimponowania grupie, z powodu problemów w nauce czy konfliktów z otoczeniem. Zdarza się też, że po narkotyki sięgają osoby z dobrze sytuowanych rodzin, nie zagrożonych bezrobociem i ubóstwem.

Realizacja programu w latach 2017-2021 wzorem lat ubiegłych opierać się będzie na współpracy z instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi zajmującymi się problemem narkomanii.

Prowadzona profilaktyka powinna wspierać wychowanie, ponieważ wychowanie to działania zmierzające w kierunku rozwoju jednostki, a profilaktyka jest działaniem zapobiegającym niepożądanym zjawiskom w tym rozwoju. Oddziaływanie profilaktyczne ma szczególne znaczenie w odniesieniu do dzieci i młodzieży w okresie dorastania. Jest to faza rozwoju, w której dokonuje się wiele intensywnych, jakościowych zmian w osobowości człowieka. Fazę tę najczęściej charakteryzuje brak integracji i wewnętrznego poukładania młodego człowieka, jest to czas podatny na zakłócenia i podejmowanie działań ryzykownych. Profilaktyka, aby mogła być skuteczna powinna być działaniem długofalowym, rozłożonym w czasie. Ponadto skuteczna profilaktyka powinna być dostosowana do wieku i potrzeb odbiorców, powinna prowadzić do zmiany stylu życia i zaprzestania używania narkotyków.

Realizacja programu opierać się będzie w szczególności na działaniach zwiększających wiedzę na temat skutków używania środków odurzających, substancji psychotropowych i środków zastępczych.

Program określa lokalną strategię w zakresie przeciwdziałania narkomanii oraz minimalizację indywidualnych i społecznych szkód wynikających ze spożywania środków odurzających. Obejmuje działania zgodne zarówno z kierunkami zawartymi w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii jak i polityką miasta, opierając się na następujących aktach prawnych i dokumentach:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 224 ze zm.);
2. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 487 ze zm.);
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 930 ze zm.);
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2015r., poz. 1390 ze zm.);
5. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 575 ze zm.);
6. Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 1492).

2. Grupy docelowe

Program adresowany jest do osób fizycznych i prawnych, realizujących zadania w wymienionych obszarach, do osób z grup ryzyka, uzależnionych i ich rodzin oraz wszystkich mieszkańców Miasta Elbląg, w szczególności dzieci i młodzieży szkolnej.

3. Instytucje i organizacje zajmujące się problematyką narkomanii

1. Placówki oświatowe, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, placówki prowadzące zajęcia pozalekcyjne zajmują się profilaktyczną działalnością informacyjną i edukacyjną w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi działania w zakresie pomocy osobom dotkniętym problemem narkomanii i ich rodzinom.
3. Placówki wsparcia dziennego prowadzą profilaktyczną działalność informacyjno-edukacyjną oraz socjoterapeutyczną dla dzieci i młodzieży.
4. Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze działające na terenie miasta zapewniają zorganizowaną opiekę dla dzieci z rodzin, w których występują problemy społeczne, w tym związane z narkomanią i przemocą, jak również zapewniają dzieciom całodobową opiekę oraz wychowanie przewidziane dla placówek typu interwencyjno socjalizacyjnych.
5. Poradnie terapii uzależnień:
 - a) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Terapii Uzależnień „SZANSA”;
 - b) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej - Młodzieżowy Ośrodek Terapeutyczny KARAN „Dom Zacheusza”;
 - c) Stowarzyszenie MONAR Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień;
6. Komenda Miejska Policji realizuje szereg działań edukacyjno-profilaktycznych, ukierunkowanych między innymi na zapobieganie zjawisku narkomanii.
7. Na terenie miasta działają organizacje pozarządowe zajmujące się problemami społecznymi związanymi z alkoholem, narkomanią, przemocą domową oraz zapobieganiem tym zjawiskom.

V. Cele, Zadania, Wskaźniki, Realizatorzy Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

1. Cel Główny

Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii określa kierunki działań, jakie gmina zobowiązana jest prowadzić przy realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Zgodnie z powyższym, celem głównym gminnego programu jest przeciwdziałanie narkomanii w Elblągu, poprzez podejmowanie kompleksowych działań w tym zakresie. Osiągnięcie celu ogólnego możliwe będzie poprzez realizację zadań w ramach celów szczegółowych.

2. Cele szczegółowe, zadania, wskaźniki

Cel.1.

Zmniejszenie zapotrzebowania na narkotyki i ograniczenie dostępności

- 1.1. Promowanie atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego.
- 1.2. Realizacja programów profilaktycznych w szkołach, propagowanie zdrowego stylu życia, bez narkotyków.
- 1.3. Podnoszenie świadomości dzieci, młodzieży i rodziców nt. zagrożeń wynikających z naruszenia norm prawnych i społecznych.
- 1.4. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych realizatorów działań profilaktycznych i terapeutycznych, szczególnie w dziedzinie uzależnień behawioralnych.
- 1.5. Monitorowanie terenów przyszkolnych oraz miejsc gromadzenia się młodzieży.
- 1.6. Podejmowanie interwencji celu ograniczenia dostępności do narkotyków.

Wskaźniki: liczba programów profilaktycznych, warsztatów, liczba uczestników, liczba szkoleń, liczba przestępstw.

Realizatorzy: Departament Edukacji, Referat Zdrowia i Spraw Społecznych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Straż Miejska, Organizacje Pozarządowe

Cel 2.

Zwiększenie świadomości społecznej nt. problemów związanych z używaniem narkotyków i możliwości zapobiegania narkomanii

- 2.1. Promowanie zdrowego stylu życia, bez narkotyków.
- 2.2. Podnoszenie świadomości społecznej co do skutków zażywania i posiadania substancji psychoaktywnych.
- 2.3. Działania informacyjne.

Wskaźniki: liczba kampanii, imprez, festynów, akcji, liczba uczestników, liczba wydanych informatorów, ulotek.

Realizatorzy: Departament Edukacji, Referat Zdrowia i Spraw Społecznych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Straż Miejska, przedsiębiorstwa lecznicze, Organizacje Pozarządowe.

Cel 3.

Poprawa stanu zdrowia osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem

- 3.1. Realizacja Programu profilaktyki wskazującej dla osób używających narkotyki.
- 3.2. Świadczenie usług z zakresu terapii uzależnień (indywidualnej i grupowej dla osób uzależnionych, współuzależnionych).
- 3.3. Program postrehabilitacyjny adresowany do osób po ukończonym procesie leczenia.

Wskaźniki: liczba osób objętych działaniem, liczba godzin.

Realizatorzy: Organizacje Pozarządowe, przedsiębiorstwa lecznicze.

IV. Sposób realizacji programu

1. Harmonogram realizacji zadań

Program został opracowany na lata 2017 - 2021 zakładając otwartość na propozycje nowych rozwiązań, wynikających z bieżących potrzeb. Za jego opracowanie, przebieg i sprawozdawczość odpowiedzialny jest Referat Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Elblągu.

Zadania realizujące cele szczegółowe programu określane będą w rocznych harmonogramach realizacji zadań na dany rok, w których wyszczególnione zostaną zadania, termin realizacji, realizatorzy, źródła finansowania i wskaźniki.

2. Finansowanie

Realizacja zadań przyjętych w *Programie* będzie finansowana ze środków budżetu Gminy Miasto Elbląg oraz innych źródeł. Zadania zlecane organizacjom pozarządowym, będą uzależnione od wielkości środków finansowych przewidzianych corocznie w budżecie samorządu i od możliwości finansowych samych organizacji pozarządowych. Organizacje pozarządowe będą wykorzystywały możliwości pozyskania środków zewnętrznych na realizację zadań *Programu*. Działania, których realizacja nie wymaga dodatkowych nakładów finansowych, będą realizowane na bieżąco.

3. Ocena skuteczności programu

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii podlega ocenie dokonywanej przez Prezydenta Miasta Elbląga za pośrednictwem Referatu Zdrowia i Spraw Społecznych na podstawie sprawozdania zbiorczego z realizacji zadań. Analizie i ocenie podlega sposób realizacji zadań i ich skuteczność.

Realizatorzy programu jeden raz w roku sporządzą sprawozdania roczne z realizacji zadań, które będą przedstawiane Prezydentowi Miasta Elbląga i będą stanowiły podstawę do oceny przebiegu realizacji Programu.